

ТАҚРИЗИ

роҳбари илмӣ ба диссертатсияи Абдуллаева Машхура Ибрагимовна дар мавзӯи “Имконияти педагогии оморасозии донишҷӯёни макотиби олий ба фаъолият дар ҷомеаи муосири иттилоотӣ-коммуникатсионӣ” барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.08 - назария ва методикаи таҳсилоти касбӣ (13.00.08.05 - назария ва методикаи илмҳои ҷамъиятӣ)

Пешрафт ва густариши воситаҳои иттилоотии таълим дар ҷомеаи муосир ва низоми таҳсилот ба оморасозии мутахассисон талаботи торафт афзуншавандаро пеш меорад.

Тарҳрезии амсилаи бомуваффақият амалкунанда ва муосири оморасозии касбии мутахассис оянда танҳо дар заминаи муттасил ворид намудани навоариҳои педагогӣ ба амалияи раванди таҳсилот имконпазир аст. Инноватсия дар фаъолияти таълимӣ татбиқи миқёсан васеи пеш аз ҳама, технологияҳои нави таълим, ташкили раванди он дар мактаби олий барои гирифтани натиҷаҳо дар намуди хизматрасониҳои таълимӣ мебошад, ки бо дархости бештари иҷтимоӣ ва бозорӣ фарқ мекунанд.

Дар таъминоти таълимӣ-методии раванди таълими мактабҳои олий захираҳои электронии таҳсилот аҳамияти бештар пайдо карда истодаанд. Ба шарофати пешниҳоди иттилооти таълимӣ ва интерактивнокӣ захираҳои электронии таҳсилот ҷузъи муҳими таъминоти таълимӣ-методии раванди таълими муассисаҳои навъу сатҳашон гуногун шудаанд.

Аз ин лиҳоз, интихоби мавзӯ ва коркарди илмӣ он аз тарафи Абдуллаева Машхура Ибрагимовна “Имконияти педагогии оморасозии донишҷӯёни макотиби олий ба фаъолият дар ҷомеаи муосири иттилоотӣ-коммуникатсионӣ” барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.08 - назария ва методикаи таҳсилоти касбӣ (13.00.08.05 - назария ва методикаи илмҳои ҷамъиятшиносӣ) дар марҳилаи муосири рушди низоми маориф ва илмҳои педагогӣ хеле саривақтӣ

буда, ба таҳқиқоти муҳим ва муҳим маҳсуб будани он далолат медиҳад.

Диссертатсияи Абдуллаева Машхура Ибрагимовна аз муқаддима, ду боб, хулосаҳои бобҳо, хулосаи умумӣ ва феҳристи адабиёт иборат аст.

Аз ҷониби диссертант Абдуллаева Машхура Ибрагимовна дар муқаддимаи диссертатсия дараҷа ва сатҳи таҳқиқ шудани мавзӯ, муҳимияти таҳқиқу баррасии муаммои мавзӯи таҳқиқ, ҳадаф, объект, предмет ва вазифаҳои таҳқиқоти илмӣ, фарзияи таҳқиқот, методҳои таҳқиқот, сарчашмаҳо ва давраҳои асосии таҳқиқот, асосҳои методологӣ ва назариявӣ, аҳамияти назариявӣ ва амалии таҳқиқот, нағзҳои илмӣ таҳқиқот, сатҳи шахсии муаллиф, нуктаҳои ба ҳимоя пешниҳодшаванда, тавсиб ва амалисозии натиҷаҳои таҳқиқот ба таври возеҳ шарҳу тавсиф ёфтаанд.

Дар боби якуми диссертатсия «Асосҳои назариявӣ ва методологӣ омодагии донишҷӯён ба фаъолият дар ҷомеаи иттилоотӣ-коммуникатсионӣ» масъалаҳои таҳқиқӣ масъалаҳои моҳият ва мундариҷаи вазъи ҷомеаи иттилоотӣ муосир ва талабот ба мутахассисон, вазъи омодагии донишҷӯёни макотиби олӣ ба фаъолият дар ҷомеаи иттилоотӣ-коммуникативӣ ва омодагии донишҷӯён ба самтҳои асосии технологияҳои иттилоотӣ-телекоммуникатсионӣ баррасӣ шудааст.

Қайд кардан ҷолиби диққат аст, ки муаллифи рисола дар асоси таҳлили ҷузъҳои мафҳуми технологияҳои иттилоотӣ-телекоммуникатсионӣ донишҷӯён ва шарҳи моҳияти технологияи ташаккули он, ба равшанӣ андохтани таърифоти он муяссар мешавад ва хулоса менамояд, ки дар шароити имрӯзаи ислоҳоти низомии таҳсилоти олии ҷумҳурӣ ба рушди арзишии технологияҳои иттилоотӣ-телекоммуникатсионӣ бо роҳҳои зерин бомуваффақият мусоидат кардан мумкин аст: бо таъкиди ба воситаҳои муҳити таҳсилот, имконияти педагогӣ ва психологӣ он; тавассути ҳалли масъалаҳои нокомии шахсияти донишҷӯ дар раванди педагогӣ; таъкиди

мавҷудияти асосҳои илмӣ, ки таъсироти педагогиро ба донишҷӯ дар раванди таълиму тарбияи мактаби олии қонунӣ мегардонанд. Ин ақидаи муаллиф дурустии фарзияи рисоларо пурра инъикос менамояд.

Боби дуввуми диссертатсияи Абдуллаева М.И. «Технологияи педагогии оmodасозии донишҷӯён ба фаъолият дар ҳомаи иттилоотӣ-коммуникатсионӣ» номгузорӣ шудааст, ба масъалаҳои муҳими мавзӯ ба монанди, мундариҷаи технологияи педагогии оmodасозии донишҷӯёни ихтисосҳои иттилоотӣ барои кор бо технологияҳои шабакавӣ, хусусиятҳои фаъолияти донишҷӯён дар низоми амалиётҳои шабакавӣ дар доираи омӯзиши «Технологияҳои шабакавӣ» ва самаранокӣ амалисозии технологияи педагогӣ оид ба оmodасозии донишҷӯёни ихтисосҳои иттилоотӣ барои фаъолият дар ҳомаи иттилоотӣ-коммуникатсионӣ бахшида шудааст.

Муаллифи рисола дар ин боби рисола корҳои таҳлиلى гузаронидааст, ки он аз омӯзиши хусусиятҳои таҷрибаи педагогии мактабҳои олии, сатҳи оmodагӣ ба истифодаи технологияи педагогии оmodасозии донишҷӯёни ихтисосҳои иттилоотӣ барои кор бо технологияҳои шабакавӣ, хусусиятҳои фаъолияти донишҷӯён дар низоми амалиётҳои шабакавӣ дар доираи омӯзиши «Технологияҳои шабакавӣ» мавҷуд будани малака ва маҳорати истифодаи воситаҳо ва методҳои навини ташаккули ин ҷанбаи донишҷӯён иборат буданд. Дар раванди коркарди амсилаи оmodагӣ ба истифодаи технологияи педагогии донишҷӯёни ихтисосҳои иттилоотӣ барои кор бо технологияҳои шабакавӣ, хусусиятҳои ҳамчун асос нишондиҳандаҳоеро, ки оmodагӣ ё қобилияти азхудкунии омӯзгорони макотиби олиро тавсиф мекунанд, интиҳоб карда, ба шакли дастури меъёрӣ ва раҳнамои методӣ пешниҳод намудааст.

Ҳамчун дастоварди хуби кор он нуктаро қайд кардан лозим аст, ки аз тарафи муаллифи рисола Абдуллаева Машҳура Ибрагимовна дар ин боби таҳқиқот оиди ҷамъбаст ва хулоса намудани корҳои озмоишӣ-

таҷрибавӣ вобаста ба доираи муаммои таҳқиқот кори ҷиддӣ ва самараноки назариявӣ ва ҳам амалӣ гузаронида шудааст.

Эътимодноки ва асоснокии натиҷаҳои таҳқиқот, хулосаҳо ва тавсияҳои дар рисола пешниҳод гардида, бо концепсияи илмии педагогӣ, усулҳои назарӣ ва эмпериӣ таҳқиқот, инчунин таҳлили шароит ва натиҷаҳои корҳои озмоишӣ-таҷрибавӣ, тасдиқи нуктаҳои дар фарзияи таҳқиқот пешниҳод гардида, истифодаи усулҳои таҳқиқоти илмии ба вазифаҳои марҳалаҳои асосии тадқиқот мутобиқ ва таҷрибаи амалии муаллиф таъмин гардидааст.

Мехостам, чанд сухан оиди сифатҳои муҳаққиқӣ, касбӣ ва шахсии шогирд сухан гӯям. Абдуллаева Машхура Ибрагимовна дар ҳайси омӯзгор фаъолият бурда, дар давоми фаъолияти педагогикаш соҳиби таҷрибаи хуби омӯзгорӣ гардидааст. Дар давраи фаъолияташ дар ҳайси унвонҷӯи кафедраи умумидонишгоҳии педагогикаи умумии МДТ “ДДХ ба номи ак.Б.Ғафуров” Абдуллаева Машхура Ибрагимовна ба таҳқиқоти илмиаш муносибати хеле масъулона ва ҷиддӣ зоҳир намуда, сифатҳои назарраси суботкорӣ, эҷодкорӣ, сермасъулиятӣ, мустақилиятнокӣ, қобилият ва истеъдоди хуби таҳқиқотиро нишон дод. Дар ин давра аз тарафи ӯ бо баробари бурдани таҳқиқоти назариявӣ таҷрибавӣ, ба навиштан, таҳия ва chop кардани мақолаҳои илмӣ, омода намудани маърузаю баромадҳо дар конференсияҳои илмӣ ва семинарҳои кафедра эътибори ҷиддӣ дода мешуд. Натиҷаи ин муносибат буд, ки аз тарафи ӯ дар асоси маводҳои таҳқиқотӣ 13 мақола дар нашрияҳои педагогӣ chop гардиданд, ки 7-тои он дар маҷаллаҳои тақризшавандаи аз тарафи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ВМ ва илми Федератсияи Русия эътирофгашта нашр гардидаанд. Дар асоси гуфтаҳои болоӣ, ба хулоса омадан мумкин аст, ки Абдуллаева Машхура Ибрагимовна ҳамчун муҳаққиқи фаъол, эҷодкор, мустақил, кордон ва соҳибкасб ташаккул ёфтааст ва чун омӯзгор дорои сифатҳои хуби касбӣ-педагогӣ, чун шахсият соҳиби

ахлоқи баланди ҳамида буда, дар байни аҳли ҷомеаи устодон ва донишҷӯён соҳиби обрӯю эътибор гаштааст.

Дар хулоса қайд кардан лозим аст, ки диссертатсияи Абдуллаева Машхура Ибрагимовна дар мавзӯи “Имконияти педагогии оmodасозии донишҷӯёни макотиби олӣ ба фаъолият дар ҷомеаи муосири иттилоотӣ-коммуникатсионӣ” барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.08 - назария ва методикаи таҳсилоти касбӣ (13.00.08.05 - назария ва методикаи илмҳои ҷамъиятӣ) кори мустақилонаи таҳассусӣ ва дорои аҳамияти назарраси илмӣ буда, ба талаботи Низомномаи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон “Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ”, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021 таҳти №267 тасдиқ гардидааст, комилан ва пурра ҷавобгӯӣ буда, ба ҳимоя барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.08 - назария ва методикаи таҳсилоти касбӣ (13.00.08.05 - назария ва методикаи илмҳои ҷамъиятӣ) тавсия карда мешавад.

Рохбари илмӣ: доктори илмҳои
педагогӣ, профессор, мудири кафедраи
барномасозӣ ва низоми зеҳнии Донишгоҳи
байналмилалӣ сайёҳӣ ва соҳибқори
Тоҷикистон

 Мирзоев Абдулазиз
Рачабович

10.01.2025 с.

Маълумот барои тамос:

Суроға: Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш. Душанбе, хиёбони Борбад
48/5. тел. (+992) 2348802, (+992) 918636113. E-mail: aziz69@mail.ru

Имзои А.Р. Мирзоевро тасдиқ менамоям.
Сардори РК ва КМ ДБСО

Ҷураев Ш.Н.